

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614212346
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6614212346.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa X. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka Z. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XXX, XXX XX S., zast. Mgr. Peter Sitarčík, advokát, so sídlom Jókaiho 1, 984 01 Lučenec a otec K. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, XXX XX H., o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/51/2014 - 70 zo dňa 13. 10. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie výživného p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd návrh otca na zníženie (v rozsudku nesprávne uvedené zvýšenie) výživného na maloletú X. S. zamietol. Zároveň zamietol aj návrh matky na zvýšenie výživného, ktoré bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/112/2013 - 37 zo dňa 22. 01. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13CoP/29/2014 - 72 zo dňa 15. 07. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. 07. 2014.

Okresný súd zamietnutie návrhov odôvodnil tým, že od poslednej úpravy výživného na strane otca nedošlo k podstatnej zmene pomerov, jeho priemerný mesačný príjem je aj naďalej 480,- eur. Má za to, že ani na strane maloletého dieťaťa, ktoré je ťažko zdravotne postihnuté nenastala zmena pomerov. Pokiaľ matka odôvodňovala zvýšenie výživného prijatím maloletej X. na Špeciálnu školu pre žiakov s telesným postihnutím v O. od 02. 09. 2014 súd bol názoru, že ani v tomto smere nedošlo k zmene pomerov, nakoľko maloleté dieťa navštevuje toto špeciálne zariadenie už od roku 2010 a dovŕšením 6 roku života došlo len k zmene štúdijného programu pre maloleté dieťa. Náklady súvisiace s návštevou Špeciálnej základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím v Detve, ako aj náklady na cestovné do tohto špeciálneho zariadenia sa od predchádzajúcej úpravy o výživnom v podstatnej miere nezmenili. Čo sa týka návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti podaného matkou maloletého dieťaťa súd bol názoru, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi, aby otec dieťaťa prispieval zvýšeným výživným na maloleté dieťa kvôli práceneschopnosti matky z dôvodu jej rizikového tehotenstva. Je povinnosťou partnera matky, aby sa postaral o matku svojho budúceho dieťaťa a prispieval na uhrádzanie základných potrieb spojených s tehotenstvom tak, aby zníženie jej príjmu nebolo na ujmu maloletej X..

Proti rozsudku okresného súdu v časti, v ktorej zamietol súd návrh matky na zvýšenie výživného podala odvolanie matka maloletého dieťaťa. Matka maloletej nesúhlasila s tvrdením prvostupňového súdu, že je v rozpore s dobrými mravmi, aby otec maloletej prispieval zvýšeným výživným na maloletú

kvôli práceneschopnosti matky a je povinnosťou partnera odporkyne, aby sa postaral o matku svojho budúceho dieťaťa. Matka maloletej nepodala návrh na zvýšenie výživného z dôvodu, aby mala pokryté vlastné náklady, ale aby zabezpečila starostlivosť o maloletú dcéru, nakoľko matka maloletej uhrádza väčšinu nákladov na maloletú dcéru, nakoľko otcom uhrádzané výživné v sume 130,- eur pokrýva asi štvrtinu vynakladaných mesačných nákladov na maloletú. Matka maloletej v konaní preukázala, že od septembra 2014 sa jej znížil mesačný príjem na sumu 359,10 eur teda o 140,- eur a o túto sumu bude mať menej na zabezpečenie starostlivosti o maloletú, pričom náklady na zabezpečenie starostlivosti o maloletú sa zvýšili. Rozsudok okresného súdu žiadala zmeniť a zvýšiť otcovi vyživovaciu povinnosť na maloletú zo sumy 130,- eur mesačne na sumu 170,- eur mesačne od 01. 09. 2014.

Z vyjadrenie otca maloletého dieťaťa k odvolaniu matky vyplynulo, že od 15. 11. 2014 je nezamestnaný a rovnako je nezamestnaná jeho manželka, pričom v čase podania vyjadrenia im ešte nebol priznaná podpora v nezamestnanosti. Zároveň k vyjadreniu pripojil potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica o evidencii na úrade ako uchádzač o zamestnanie od 16. 11. 2014. Vo vyjadrení tiež poukázal na to, že len prednedávnom t. j. 15. 07. 2014 Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní č. 13CoP/29/2014 - 72 rozhodol o potvrdení rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/112/2013 - 37 zo dňa 22. 01. 2014, ktorým bolo zvýšené výživné otca na maloletú X. S. zo sumy 100,- eur na 130,- eur. Taktiež uviedol, že ak v krátkej dobe si nenájde zamestnanie, bude musieť podať návrh na zníženie výživného. Rozsudok okresného súdu žiadal potvrdiť a ponechať výživné vo výške 130,- eur alebo znížiť výživné na ním požadovanú sumu 60,- eur.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 2 písm. a) zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Okresný súd správne poukázal na ust. § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine podľa ktorého plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje pilier systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej osoby v spoločnosti, a to dieťaťu. Povinnými subjektami v tomto prípade sú vždy rodičia dieťaťa, t. j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod.

Čo sa týka povinnosti rodičov prispievať na výživu svojich detí je potrebné prihliadať na faktory aj na strane povinnej osoby. Na strane povinného, teda v tomto prípade otca dieťaťa vzhľadom na odvolanie podané matkou maloletého dieťaťa, sú to v prvom rade jeho zárobkové možnosti a schopnosti, s prihliadnutím na subjektívne, objektívne podmienky, majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností a podobne.

Určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade. Vodiacou zásadou na určenie výšky výživného na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov a na strane oprávneného zásada, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, to znamená, že životá úroveň dieťaťa má byť približne rovnaká ako je životná úroveň toho ktorého rodiča.

Pokiaľ dieťa žije s niektorým zo svojich rodičov, samozrejme je potrebné prihladiť v prípade maloletého dieťaťa aj na plnenie vyživovacej povinnosti týmto rodičom, formou osobnej starostlivosti a uspokojovania základných potrieb dieťaťa, a to aj bytových potrieb, hygienických, stravovacích, spoločenských a podobne.

Pri posudzovaní nároku maloletého dieťaťa na výživné okresný súd správne prihladol na to, že od posledného určovania vyživovacej povinnosti rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/112/2013 - 37 zo dňa 22. 01. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoP/29/2014 - 72 zo dňa 15. 07. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. 07. 2014 uplynula len krátka doba. Okresný súd napriek tejto skutočnosti správne skúmal, či od posledného určenia vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane rodičov a na strane maloletého dieťaťa.

Odvolačný súd sa nestotožnil s názorom okresného súdu, že zmena pomerov na strane matky spočívajúca v dočasnej práceneschopnosti nie je tak závažnou zmenou pomerov na strane rodiča, aby nemohlo dôjsť k zmene vyživovacej povinnosti. Z tohto hľadiska názor súdu, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi, aby otec dieťaťa prispieval zvýšeným výživným na maloleté dieťa kvôli práceneschopnosti matky z dôvodu jej rizikového tehotenstva je neakceptovateľný. Ide o zmenu pomerov na strane rodiča, kedy sa menia schopnosti a možnosti starať sa o maloleté dieťa a riadne zabezpečovať jeho výživu, pričom túto zmenu pomerov na strane matky nie je možné kompenzovať povinnosťou partnera matky, aby sa o ňu staral v takom rozsahu, že starostlivosť a vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu by zostala na rovnakej úrovni.

Pri posudzovaní výživného na maloleté dieťa je potrebné však zobrať do úvahy aj schopnosti, možnosti otca maloletého dieťaťa, a to aj vzhľadom na zmenu pomerov na jeho strane, kde okresný súd síce konštatoval, že k zmene pomerov nedošlo, ale v priebehu odvolacieho konania otec maloletého dieťaťa preukázal, že je nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, ako uchádzač o zamestnanie od 16. 11. 2014. S prihliadnutím na túto skutočnosť by nebolo spravodlivé, aby otcovi maloletého dieťaťa bolo zvýšené výživné na maloleté dieťa nad rámec skôr stanoveného výživného, kde bol zohľadňovaný jeho príjem, keď v súčasnosti je už nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Odvolací súd sa snažil komplexne posúdiť schopnosti a možnosti na strane obidvoch rodičov maloletého dieťaťa a danú vec riešiť so záverom, aby maloleté dieťa nebolo ukrátené na svojich právach a malo zabezpečené financovanie odôvodnených potrieb, ale na druhej strane musel prihliadnuť aj na tú skutočnosť, aby sa rodičia maloletého dieťaťa, a to tak matka ako aj otec nedostali do existenčných problémov. Z tohto hľadiska preto odvolací súd v čase rozhodovania považuje povinnosť otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa v rozsahu 130,- eur za primeranú daným okolnosťami. Návrhom otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného sa bližšie nezaoberal, nakoľko otec maloletého dieťaťa odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodal. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdil ako vecne správny.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.